Sözcükte Anlam (Gerçek, Yan, Terim, Mecaz Anlam, Mecaza Dayalı Söz Sanatları) - 1

1. (I) Taş evin koynuna sığınmış mahrem perdeyi araladı. (II) Varıp içeriye, odanın orta yerine doldu gün ışığı. (III) Geç kalmışlık hissi uyandı yüreğinde. (IV) Gömme pencerenin böğrüne saklanmış sardunya çiçeklerinin kokusunu ilk defa duyuyormuş gibi oldu nefesi. (V) Her seferinde yeniden hisseder, içine çekerdi bu kokuyu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yan anlamda kullanılmış bir sözcük vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. Senin <u>kalbin</u> (I) yorgun düşecek bir gün
<u>Uçar</u> (II) avucunda dua <u>kuşların</u> (III)
Bu kaçıncı talan, kaçıncı sürgün
<u>Sesi</u> (IV) çıkmaz kalbimdeki <u>taşların</u> (V)

Bu dörtlükte numaralanmış sözcüklerin hangisi mecaz anlama sahip <u>değildir</u>?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. (I) Bulutlar kül olmuş, yağıyor güllerin üstüne. (II) Dünya bir seyir terası, duruyor önümde. (III) Ağaçların yapraklarında hışırdıyor gecenin saçları. (IV) Gece ise gözlerine sürme çekilmiş bir kız gibi kendini naza çekiyor. (V) Güneş uslu bir çocuk, bir köşede bekliyor çıkacağı saati.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde benzetme <u>yapılmamıştır</u>?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamda kullanılmış bir sözcük <u>yoktur</u>?

A) İbn Haldun'un "Coğrafya kaderdir." sözü hayatın özetidir aslında.

B) Bilginin efendisi olmak için çalışmanın kölesi olmak gerekir.

C) Her kışın yüreğinde, titreyen bir bahar vardır.

D) Hayat pedalını çevirmeye devam ettiğin sürece düşmezsin.

E) Bir şeyi gerçekten yapmak isteyen bir yol, istemeyen mazeret bulur.

5. Temel anlamıyla terim olan bir sözcük, cümle içinde terim anlamıyla kullanılmayabilir.

Aşağıdakilerin hangisinde buna uygun bir örnek <u>yoktur</u>?

A) Babam aile, iş ve geçim üçgenine sıkışmış; bir çıkış yolu arıyordu.

B) Ali, hayatın her notasına ayak uyduran bir yapıdaydı.

C) Kardeşim eve geç gelmiş ama babamın radarından kaçamamıştı.

D) Fransa'nın attığı golün ofsayt olup olmadığı hâlâ tartışılıyor.

E) Başkan, o günkü toplantıda konunun röntgenini çok iyi çekmişti.

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisi hem gerçek hem de mecaz anlama sahiptir?

A) Eline diken batmadan gül toplayamazsın.

B) Hayat ağacına dikkatli tırmanmazsan çabuk düşersin.

C) Söz okunu dostuna değil, düşmanına atmalısın.

D) Kara haber uçarak, güzel haber yürüyerek gelir.

E) Bir sözü akıl tartısında tartmadan satışa çıkarma.

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

7. Afrika'nın doğu kıyısı açıklarında Anjuan, Büyük Komor ve Moheli adalarından oluşan Komorlar Birliği, turistleri mavi bir mıknatıs gibi kıyılarına çekiyor. Uzaktaki Anjuan Adası yeşilden ve kasabaların renkli lekelerinden ibaret görünürken cömert ve asil denizden bir baharat kokusu geliyor. Adaya yaklaştıkça önce ekilebilir arazileri ve ormanları, ardından da Mutsamudu Antik Kenti'nin; bazısı göğe uzanan minarelere sahip, bazısı yıkık dökük, bazısı sağlam binalarını fark etmeye başlıyoruz ve yüzümüze tatlı bir gülümseme yayılıyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Mecaz anlamlı sözcük
B) Ad aktarması
C) Doğadan insana aktarma
D) Benzetme
E) İnsandan doğaya aktarma

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde temel anlamıyla somut olan bir sözcük, soyut anlama gelecek şekilde kullanılmıştır?**

A) Zamanın yıpratıcılığından uzak durmak isteyenler için harika bir coğrafya burası.
B) Bir rüzgâra kapılarak başladığı şairlik macerasına bu şiiriyle son vermiş.
C) Akıl, insana bahşedilen en önemli nimettir şüphesiz.
D) Bir köşede dikilen bu insanlar belli ki hüzünlü bir bekleyiş içindeydi.
E) Havuzun kenarındaki kablodan yüksek akım geçiyordu ki bu çok tehlikeliydi.

9. I. Bize sıkı sıkı sarıldı ve öylece kaldı.
II. Biz gidince parkta yalnızca üç çocuk kaldı.
III. Seminer için güzel bir otelde kaldık.
IV. Bu şehirde tam beş yıl kaldım.
V. O aileden bir tek bu çocuk kaldı.

Numaralanmış cümlelerde "kalmak" **sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

10. Onu ne zaman ziyarete gitsem yanından ayrıldıktan sonra içimde büyük bir sevinç (I) yumağının (II) koşturduğunu (III) hissediyorum.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerin anlam özellikleri aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

	I	II	III
A)	Yan anlam	Mecaz anlam	Temel anlam
B)	Mecaz anlam	Temel anlam	Temel anlam
C)	Temel anlam	Mecaz anlam	Yan anlam
D)	Temel anlam	Mecaz anlam	Mecaz anlam
E)	Mecaz anlam	Yan anlam	Temel anlam

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "bilmek" **sözcüğü** "hatırlamak, tanımak" **anlamında kullanılmıştır?**

A) Bir şehirde deniz yoksa orada yaşanmaz, iyi bilirim.
B) Bu işin altından bir çapanoğlu çıkarsa senden bilirim, ona göre!
C) Bildim, sen bizim eski muhtarın oğlusun.
D) Yaptığı faydalı çalışmalar nedeniyle ona teşekkürü bir borç bilirim.
E) Soruyu bilenlere sürpriz hediyeler verileceğini söylediler.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, ayraç içindeki anlamıyla kullanılmamıştır?**

A) Saat, her zamanki yerindeydi ama şimdi bulamıyorum. (genel anlam)
B) İnsanlara laf salatası yaparak onları ikna edemezsiniz. (mecaz anlam)
C) Vakit neredeyse gece oldu ama dükkân açıktı. (yan anlam)
D) O küçük kasabada son yıllarda büyük bir değişim yaşanıyor. (temel anlam)
E) Şiirde kafiyeden uzak duran sanatçıya göre ahenk ancak anlamla sağlanır. (terim anlam)

